

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wstęp	13
ROZDZIAŁ I	
Kościół na terenie Sambii i w Rosji od XIII do XX wieku	21
1. Kościół katolicki w Sambii do początku XVI wieku	23
2. Katolicy w Królewcu od XVI do początków XX wieku	39
3. Struktura organizacyjna Kościoła katolickiego na terenie Sambii w pierwszej połowie XX wieku (do 1945 roku)	44
4. Kościół w Rosji do rewolucji październikowej (1917)	49
5. Tragiczne dzieje Kościoła w Rosji i ZSRR w latach 1917–1945	78
ROZDZIAŁ II	
Kościół katolicki na tle innych wyznań chrześcijańskich w Obwodzie Kaliningradzkim w latach 1945–1950	85
1. Początki Radzieckiej administracji w Obwodzie Kaliningradzkim	87
1.1. Pierwsi przedstawiciele władzy Obwodowej	94
1.2. Propaganda i agitacja	95
2. Próby budowania życia religijnego przez ludność Obwodu Kaliningradzkiego w szczytowym okresie ateizacji do 1950 roku	102
3. Niemieckie wspólnoty wyznaniowe	172
4. Katolicy w Obwodzie Kaliningradzkim w latach 1945–1950	183

5. Rejestracja i określenie statusu Kościoła katolickiego i innych Kościołów Chrześcijańskich w Obwodzie Kaliningradzkim 188
6. Deportacja ludności Niemieckiej i likwidacja struktur Kościoła katolickiego 201

ROZDZIAŁ III

Przejawy życia religijnego w Obwodzie Kaliningradzkim w latach 1950–1991 211

1. Narodowa i religijna struktura ludności Obwodu Kaliningradzkiego po deportacji ludności niemieckiej ... 213
2. Formy ateizacji 220
3. Praktyki religijne w latach 1950–1991 240

ROZDZIAŁ IV

Odrodzenie Kościoła katolickiego w Obwodzie Kaliningradzkim w latach 1991–2009 261

1. Religijność w Obwodzie Kaliningradzkim w latach 90. XX wieku i na początku lat 2000 263
2. Kościół prawosławny wobec rozwoju katolicyzmu w Kaliningradzie w latach 90-tych XX wieku 307
3. Starania katolików o odzyskanie kościołów 318
- 3.1. Odzyskiwanie kościoła pw. św. Rodziny 318
- 3.2. Historia odzyskiwania kościoła pw. św. Wojciecha w Kaliningradzie 326
- 3.3. Starania o budowę kościoła przy ul. Proletarskiej 332
4. Kościół katolicki wobec polityki kościelnej Rosji i stosunki międzywyznaniowe 336
- 4.1. Parafie i przynależność administracyjna 351
- 4.2. Duchowieństwo 356
- 4.3. Różne formy pracy duszaperskiej 364
- 4.3.1. 1000-lecie męczeńskiej śmierci św. Wojciecha (Adalberta) 364

4.3.2. Kościół prawosławny wobec kultu św. Wojciecha w Kaliningradzie	372
4.3.3. Działalność charytatywna	380
Zakończenie	385
Bibliografia	391
Źródła archiwalne	391
Centrum przechowywania dokumentów najnowszej historii Obwodu Kaliningradzkiego (CHIDNIKO)	391
Państwowe Archiwum Federacji Rosyjskiej (GARF)	396
Państwowe Archiwum Obwodu Kaliningradzkiego (GAKO)	399
Rosyjskie Państwowe Archiwum Historii Społeczno-Politycznej (RGASPI)	408
Biblioteka Uniwersytetu im. Emmanuela Kanta w Kaliningradzie	408
Ankiety	408
Wywiady	409
Biuletyny Administracji Państwowej i Kościelne	409
Źródła drukowane	409
Prasa rosyjskojęzyczna	410
Prasa polskojęzyczna	412
Opracowania rosyjskojęzyczne i białoruskie	412
Literatura polskojęzyczna	416
Literatura niemieckojęzyczna	417

ОСКВ	Ogólnozwiązkowy Centralny Komitet Wykonawczy
RGASPI	Rosyjskie Państwowe Archiwum Historii Społeczno-Politycznej (РГАСПИ – Российский Государственный Архив Социально- Политической Истории)
РКЛ	Rada Komisarzy Ludowych
РСФРР	Rosyjska Socjalistyczna Federacyjna Republika Radziecka (РСФСР Российская Федеративная Социалистическая Советская Респу- блика)